

Szerkesztőségi iroda:
Nagybcskerek, Zápalya-u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápalya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.

Telefon-szám 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hóra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetések

1. kiadóhivatalban fogadhat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órákor.

Nagybcskerek, 1912.

XLI. évfolyam 290. szám.

Szerda, december 18.

Mi van az adótörvényenél?

Dr. Teleszky János pénzügyminiszter
beszéde.

— dec. 18.

Hogy az ország polgárságát az új törvény körül támadt kavarodásban tájékoztassuk, szükségesnek tartjuk minden egyéb kommentár nélkül ismertetni azt a beszédet, melyben dr. Teleszky János pénzügyminiszter a nemzeti munkapárt szombati értekezletén az adóreform lényegét és a közönségre való kihatását előadta.

Szakszerű beszédének bevezető részében a miniszter mindenekelőtt nyomatékosan kiemelte, hogy a kormány nem gondol arra, hogy a mai bizonytalan gazdasági viszonyok között az új törvények alapján az adókiivetést elrendelje. A kormány erre a mozgalom megindítása előtt sem gondolt, mert különben az adókiivetési rendeletet már kiadta volna. Ellenkezésképp, a kiivetés megindításával várni óhajtott addig, míg egyrészt a közönségnek és a közegeknek idejük lesz az adótörvények végrehajtása iránt kiadott utasításokat tanulmányozni és amíg másrészt a gazdasági helyzet ismét a normális kerékvágásba jut.

Ami az új adótörvények életbeléptetésének egy évre való elhalasztását illeti, a pénzügyminiszter elismeri, hogy az e jelszó alatt megindult mozgalomnak igen sok jóhiszemű pártolója van, akik tényleg azt hiszik, hogy ezzel a kérdés be is van fejezve. A mozgalom igazi rugója és a vezetők valódi célja azonban nem ez, hanem az, hogy az új adótörvények életbeléptetése egyáltalán ne következék be mindaddig, míg e törvények az ő izlésük szerint nem módosíthatnak. Ez az a pont, ahol a kormány nem enged, sem általános elvi és gouvernementális szempontokból, de tisztán szakszerű okokból sem.

Ha ugyanis nem jelszavakkal dolgozunk, hanem az adóreform lényegét és várható hatását vizsgáljuk, a következő eredményre jutunk. Az adóreform következtében mindenekelőtt elesik a másodosztályu kereseti adó, ez a nagyon igazságtalan és főleg a sok gyermekekes családokat sújtó fejadó, amely miatt az eddigi magyar adórendszert épp azok támadták a legélesebben, akik most az ezt megszüntető adóreform ellen foglalt állást. Ennek a középkori államhoz is alig illő adónak eltörlése a kincstárra nézve 11,600.000 korona bevételkevesedést jelent. A reformnak másik lényeges intézkedése, hogy a tőkeamatadót 10%-ról 5%-ra szállítja le.

A 21 millió koronára rugó tőkeamatadót túlnyomó részben a betétek után fize-

tik, de végeredményében ez azokat terheli, akik hitelt kénytelenek igénybe venni. Ez adónak felére való csökkentése tehát elő fogja idézni egyrészt azt, hogy a hitelt kereső közönség olcsóbb pénzhez fog jutni, másrészt meg fogja szüntetni azt a sajnálatos állapotot, hogy a bécsi intézetek fiókjai az itt gyűjtött betéteket gyümölcsötetés végett Ausztriába viszi, ahol a betétek adó alá nem esnek. Ez az adószállítás a kincstár bevételeit további tíz millió koronával fogja csökkenteni.

A reform harmadik lényeges intézkedése pedig az általános jövedelmi pótdadó eltörlése és helyébe modern alapokon nyugvó progresszív jövedelmi adó behozatala. Az eddig érvényben volt általános jövedelmi pótdadó nem volt egyéb, csak kivételtől eltekintve, mint hozadéki adóink százalékos felemelése, tehát nem hatott kiegyenlítőleg, hanem egyenesen fokozta a hozadéki adórendszerben rejlő igazságtalanságot.

Végre az új adótörvényeknek negyedik lényeges rendelkezése az, hogy a kereseti adó kulcsát tíz %-ról három %-ra, sőt az egy és kétezer koronát meg nem haladó jövedelmek adókulcsát egy, illetve két százalékra szállítja le és a kereseti adóban befolyó összeget kontingentálja, még pedig az 1913. évre maximálisan 30,160.000 koronával, holott a mai adórendszer fentartása esetében III. oszt. kereseti adó címén és az I-ső oszt. kereseti adónak a kézműiparosokra eső része fejében, akik jövőre szintén az általános kereseti adó alá esnek, legalább 37 millió korona folyrna be. Tehát az új kereseti adótörvény a kereseti adó alá eső közönség adóterhét hét millióval csökkenti. Emellett az új törvény oly alacsony adókulcsot hoz be, amely a jövedelmi bevallások terén eddig uralkodott nagy immoralitást megszünteti és lehetővé teszi, hogy a tisztességes vallomási kötelezettségeiknek eleget tehesse.

Nem tagadja, hogy új adótörvényeknek vannak hibái is, ami ily nagy mű létesítésénél és annál fogva, hogy ilyenkor az egyes gazdasági osztályokkal hevenyészve jönnek létre kompromisszumszerű megállapodások és a törvény egyes intézkedéseinek hatása ki nem számítható, el sem kerülhet. Azonban nagyban és egészben az adóreform rendkívüli szociális, humanus és modern intézkedés, amelynek hibáin és hiányain nem úgy fogunk javítani, ha az egészhez újra hevenyészve hozzáfogunk, és ismét felidézük és kiélezzük a társadalmi osztályok érdekeit, hanem akkor fogunk javítani, ha e törvényeket életbeléptetve meglátjuk a kiivetési eredményeket, rá tudunk mutatni a tényleges hibákra, az egyes osztá-

lyoknak minden szándék ellenére esetleg bekövetkezett erősebb megterhelésére. Ez esetben az egyes társadalmi osztályok feltételezhetően lesznek olyan méltányosak egymással szemben, hogy maguk is támogatni fogják a törvények oly irányu módosítását, amely az igazságosságnak és méltányosságnak megfelel. Az a kormány, amely a választójog igen széles alapra való kiterjesztését tűzte zászlajára, az utolsó pillanatban nem tagadhatja meg azokat az adótörvényeket, amelyeknek a jelzett szociális hatásuk van.

Nem felel meg a valóságnak az a téves híresztelés sem, hogy az adóreform törvények bevételi többlettel fognak járni. Az új adótörvénynek hatása folytán ugyanis elesik a fentiek szerint összesen 28,600.000 korona. Ezenkívül az I. oszt. kereseti adónak megmaradó része gyanánt 3¹/₂ millió koronának a jövedelmi adóban kellene befolynia, tehát, hogy az egyensúly fentartassék és hogy a kincstár mai jövedelméhez jusson, összesen 32 millió koronával többnek kellene befolynia az új jövedelmi adóból, mint amennyi befolyt eddig az általános jövedelmi pótdadóból és a IV. oszt. kereseti adóból együttesen. Ezidő szerint befolyt az általános jövedelmi pótdadóból 44 millió, a IV. oszt. osztályu kereseti adóból pedig tizenkét millió, tehát összesen ötvenhat millió. Ehhez hozzáadva 32 milliót, 88 milliónak kellene e jövedelmi adóból befolynia.

Ez azonban kizárt dolognak tekinthető, minthogy Ausztriában is a jövedelmi adónak hozadéka csupán 85 millió. Még ha tekintetbe vesszük is, hogy nálunk a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok is fizetnek jövedelmi adót, amely tizennégy millióra van előirányozva, holott Ausztriában nem, az ennek tekintetbe vételével redukált 74 milliónyi jövedelmi adóbevétel is túl magas az osztrák jövedelmi adónak 85 milliónyi bevételével szemben.

Minthogy ki van zárva, hogy az első évben a jövedelmi adóból több folyjon be, mint amennyivel a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok tizennégy millióval előirányozott jövedelmi adóját tekinteten kívül hagyva, a jövedelmi adó tényleg előirányoztatott, a fentebb jelzett 74 millióval szemben 32 milliónyi manco jelentkezik, ami körülbelül megfelel a felsorolt adókönnyítéseknek.

Az eddig felsorolt könnyítések a kincstár terhére esnek, de vannak a törvénynek olyan könnyítései is, amelyek eltolódást fognak okozni az adóteher viselése tekintetében abban az irányban, hogy a kisemberek kevesebbet fognak fizetni, a vagyonosabbak többet.

Téves és hamis az a jelszó is, hogy az új adótörvény által a városi közönség a

Kitűnő zongorák, harmoniumok és cimbalmok.

Új raktár, javítóműhely és kölcsönöző-intézet.

Olcsó árak.

Részletfizetésre is.

A bécsi Stingl Testvérek cs. és kir. udvari zongora-gyárnak itteni egyedüli képviselője.

Lenhardt Antal Nagybcskerek, Hunyadi-(fő-)utca.

Telefon 246.

Első délvidéki hangszer készítő raktára.

Telefon 246.

Zongora- és harmonium-hangolások és javítások szakszerűen és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

legkülönösebb mértékben meg lesz terhelve. A III. oszt. kereseti adó az, bár ennek is jelentékeny részét a földbérlok fizetik, amely a régi adórendszerben a városi közönséget terhelte, jövőre pedig az általános kereseti adó fogja terhelni. A közönség eddig kereseti adó címén 37 milliót fizetett, jövőre fog fizetni legfeljebb 30 milliót. A multban ehhez járult az általános jövedelmi pótdadó, ami kb. tíz millió volt, tehát a multban fizetett ez az osztály összesen negyvenkét milliót. Az általános jövedelmi pótdadó helyébe most a jövedelmi adó lép, amelynél a természetes személyek jövedelmi adója gyanánt, a szolgálatban levőktől eltekintve, összesen 27 millió irányoztatott elő. Ennek a 27 milliónak meg kell oszolnia a földbirtokosok, a tőketulajdonosok és a kereseti adót fizető közönség között.

Ahhoz, hogy a kereseti adót fizető közönség a mai adórendszer szerint reá háruló terhet, azaz negyvenkét milliót fizessen, szükséges lesz, hogy ez a közönség a 27 millióra előirányzott jövedelmi adóból 17 milliót fizessen. Ennél többet semmi esetre sem fog fizetni, már csak azért sem, mert ehhez szükséges volna, hogy ennek a közönségnek adó alá eső nettó jövedelme egy milliárdtól egy milliárd kétszázmillióig terjedő összegre rugjon, holott a jóval iparüzőbb és gazdagabb Ausztriában a kereseti adót fizető közönségünknek megfelelő közönség jövedelme csupán 1.400.000 korona.

Koncedálja a pénzügyminiszter, hogy különösen a tízezer koronát meghaladó jövedelmeknél jövőre nagyobb lesz az adóteher, de ez nem a kincstár, hanem a kisebb jövedelemmel bírók javára esik. Sokan téves számításokkal jövőre nagyobb adót hoznak ki, azonban ez fallácia, mert a kereseti adó összege 30 millióval lévén kontingentálva, az eddigi 37 millióval szemben, már ez maga azt idézi elő, hogy átlag mindenkinek husz %-kal kevesebb lesz az adója, mint eddig volt. De másrészt a minimális tételek sem fix tételek, hanem itt az adózókból összeállított adókievítő bizottságnak latitudeje van, amely lehetővé teszi az adóköteles adózóképességének figyelembe vételét. Nem áll az a tézis sem, hogy az új törvényben megállapított minimális tételek annyival magasabbak, mint amennyivel az adókulcs leszállított. Az 1909-es törvény az 5%-os adókulcsot viszonyítva állapította meg a minimális tételeket, de nem emelte azokat kétszeres összegükre. Az adónovella az adókulcsot 5-ről 3-ra szállította le és felemelte a minimális tételeket úgy, ahogy van. Ellenkezőleg, mindazok, akik eddig 180 korona adót fizettek harmad oszt. kereseti adó címén, előreláthatólag kevesebbet fognak fizetni kereseti adó és jövedelmi adó címén, mint amennyit eddig III. oszt. kereseti adó és általános jövedelmi pótdadó címén fizettek. Ezek pedig az összes adózóknak Budapesten mintegy 80, a vidéken pedig 90 százalékát teszik.

Az is téves állítás, hogy a nyáron alkotott törvény, amely a kereseti adó kulcsát három százalékra szállította le és ezzel kapcsolatban a minimális tételeket felemelte, a kereseti adó alá eső közönség jövedelmi adóalapját 400 millió koronával emelte, mert az 1912:LVIII. t.-c.-nek az a célzata, hogy az adómorálnak érvényesülését lehetővé tegye és az adóköteleseket tényleges jövedelmük bevallására bírja, holott a minimális tételek és egyéb technikai eszközök, amelyek az adókievítés lehetőségét biztosítják, nem alkotnak célt, hanem oly eszközök, amelyek csak akkor nyernek alkalmazást, ha maga a cél: a jövedelem megállapítása egyenes uton lehetővé válik.

Ezekből kétségtelenül kitűnik, hogy

nem talán a kiejtett szóhoz való merev ragaszkodás, hanem tisztán és merően objektív indító okok azok, amelyeknél fogva annak a kívánalomnak, hogy ezek a törvények életbe ne léptessenek azzal a céllal, hogy azok az életbeléptetés előtt módosítsassanak, tért engedni nem lehetett.

A kivetés elhalasztásában azonban a kormány belemegy és ebből a célból az appropriációs törvényben, amely már rendelkezést tartalmaz aziránt, hogy míg az új alapon az adókievítés meg nem történik, az adózás a régi alapon tovább folytatandó, megfelelő módosítás fog felvételni.

HIREK.

— **Személyi hir.** Dr. Dellmannics Lajos főispán és Jankó Ágoston alispán hivatalos ügyekben Budapestre utaztak.

— **Köszönet.** A Gyermekbarát-egylet részére özv. dr. Mangold Samuné karácsonyi és újévi felköszöntők megváltása címén 20 koronát adományozott. Brenda Mózes elhunyt vármegyei irnok koszorújának gyűjtéséből fenmaradt 7 kor. 90 fillér. Ez összeget hálás köszönettel nyugtazza az egylet vezetősége.

— **Torontáltordaiak küldöttsége a kormánynál.** Pap Géza országgyűlési képviselő vezetésével Torontáltorda község egy nagyobb deputációja tisztelgett tegnap délelőtt Lukács László miniszterelnöknel, hogy megköszönje a miniszterelnöknek azt a jóindulatot, amelylyel a település-község irányában még mint pénzügyminiszter viselkedett s lehetővé tette ennek a magyar községnek a vagyoni gyarapodást. A küldöttség azután Beóthy László kereskedelmi miniszternél tisztelgett s kifejtve, hogy ez a Torontálmegyében második legnagyobb magyar falu, amelyet csupa gazdag szerb falu vesz körül, a vagyonosodás bizonyos fokát érte el s állattenyésztését fejlesztette, azt kérte, hogy a miniszter állatvásárok tartását engedélyezze. Beóthy miniszter a kérés jóindulatú elintézését ígérte meg.

— **Az oltáregyesület adventi kulturstélye.** A nagybecskereki oltáregyleti fiók védnöksége alatt folyó hó 19-ikén esütörtökön d. u. 5 órakor a róm. kath. hitközségi székház dísztermében adventi kulturstély lesz, melynek műsora: 1. Beethoven „V. Sonatája“ hegedűn előadja: Szabó Béla, zongorán kíséri: Radd Ilma. 2. Schubert a) „A vándor“, Kacsó K b) „Késő ősz van“ éneki Hódy Hajnalka, zongorán kíséri Weninger J. 3. „A szép az erkölcsben“ előadás, tartja: dr. Czapik Gyula. 4. Paul J. „Trio“ előadják: Griffel Lajos, Struss Serafin és Kokits Egon. 5. Székely Imre „27-ik Magyar ábránd“ zongorán előadja: Radd Ilma. 6. Lortzing a „Cár u. Zimmermann“ c. operából hatoskar, előadják: Ambrózy István, Láng Károly, dr. Nezin János, Mayer Lipót, Michelits Dezső és Weninger József. A belépés díjtalan.

— **Karácsonyfa-ünnepélyek.** Nagybecskerek város területén lévő állami óvodákban az idén is megtartják a szokásos karácsonyfa-ünnepélyeket és pedig az V. számú Temesvári-utcaiban e hó 20-ikán pénteken délután, a többi ötben, mint az I. számú Honvéd-utcaiban, a II. számú Váraljai-utcaiban, a III. számú Juranics-utcaiban, a IV. számú Boldogasszony-utcaiban és VI. számú Mária Terézia-utcaiban e hó 21-ikén szombaton lesz a karácsonyfa-ünnepély. Az ünnepély mindenik óvodában délután 3 órakor kezdődik és erre a szülőket és gyermekbarátokat ezuton is meghívja az állami óvodák felügyelőbizottsága.

A nagybecskereki árvaházban (Német-utca) a karácsonyfa-ünnepély e hó 22-ikén vasárnap délután 5 órakor lesz. Az ünnepélyre az árvaházegylet tagjait és árvák barátait és támogatóit ez uton is meghívja az árvaházegylet választmányja.

— **Tallián Béla báró az Országos erdészeti egylet elnöke.** Mint fővárosi tudósítónk jelenti, nagy érdeklődés mellett tartotta meg vasárnap délelőtt az „Országos Erdészeti Egylet“ folyó évi rendes közgyűlését, melynek jelentőségét különösen emelte, hogy ez alkalommal jelent meg először az egyesületi tagok összessége előtt Tallián Béla báró, az egyesület újonnan megválasztott elnöke és fejtette ki általános tetszés mellett azokat az irányelveket, melyeket elnöki működésében szem előtt kíván tartani. A közgyűlésen a földművelésügyi kormányt Bartók József államtitkár képviselte, de kiküldötték képviselőiket a közgyűlésre az országnak majdnem valamennyi erdészettel foglalkozó testületei.

— **Meteor az időről.** Meteor legújabbban a következőket jelenti az időjárásról: A 18-iki változási nap hideget hoz, a 26-iki pedig hóeséssel köszönt be s ez a csapadékos jelleg a hónap végéig megmarad. December havának még hátralevő változási napjai 21—24 és 30-ra esnek. A jövő év január havának változási napjai: 5—6—10—13—15—17—20—22—23 és 28-ra esnek. Legerősebb hatásuk: 5. hideg szeles, 10. derült, esetleg enyhült, 13. szeles, hideg, esetleg viharos, 17. erős, hideg, 23. erősen csapadékos havas jelleggel.

— **Kézbesíthetetlen vasuti szállítmányok elárverezése.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kézbesíthetetlen vasuti szállítmányok és számfelletti áruk a temesvár-józsefvárosi gyűjtőállomáson f. évi december hó 20-ikán kerülnek árverésre. Ezen alkalommal fűszeráru, varrógép, rövidáru, mosószappan fog elárvereztetni. A pontos jegyzék a kamaránál megtekinthető.

— **Huszártisztból csavargó.** Szegedről jelentik: Az itteni rendőrbírószám nyolc napi elzárásra ítélte csavargásért Jankovics Péter többszörösen büntetett foglalkozás nélküli egyént. A tárgyaláson kiűnt, hogy a csavargó évekkal ezelőtt huszárfőhadnagy volt. Bácskai előkelő családból származott, a katonaságtól részeges életmódja és kártyaadósságai miatt bocsátották el. Jankovics valamikor szerelmes volt a szegedi színház egyik primadonnájába, aki miatt adósságokba keveredett. Később az ivásnak adta magát, majd a kártyaszobák állandó látogatója lett. A katonaságnál megfosztották a tiszti kardbojtjától, mivel pedig a civiléletben nem tudott állást kapni, lassankint teljesen elzüllött. Most csavargásból és koldulásból él.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtáróra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtszéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5—7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete“ nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Január 13. Közig. bizottság ülése.

Művészet, irodalom.

(*) **Nagybecskereki impresszionisták kiállítás.** A festészeti impresszionizmus merev ellentéte a klasszikuskodó, tompa rótbarna színekkel dolgozó s antik romokkal dekoráló tájkép-festészetnek. Az

impresszionizmus erős fényhatásokat keres új, feltűnő előadásmóddal. A természet csodás, új bemutatásával, a színek ragyogásával, a luminózitással tört új utat a Conestablek és Sisleyek, a Monek és Gefroyk lelkes csapatja. A közönség igen ellenséges érzéssel fogadta a mérész ujitókat. Évtizedek küzdelme kellett ahhoz, hogy új irányuk diadalra jusson, mit a nagy Zóla védőcikkeiben meg is jósolt. Kómikus színészek frivol zenecarnokokban frenetikus tapsokat arattak még ezelőtt 40 évvel is azzal, hogy kigunyolták ezt a művészetet. És ma már ezzel az új iránynyal Szinyei Merse, Csók, Ferenczy, Iványi és gárdájuk az európai elismerés piedesztálján állanak.

Ezekkel az új eszmékkel teli festői munkásságot tár elének négy torontái illetőleg nagybeeskereki festőművésznek kiállítására, mely az állami felsőbb kereskedelmi iskola dísztermében holnap fog megnyitni. Napsugaras képek ezek. A Bégavölgy verőfényes levegőjében s bájos vidékén, a nagybányai impresszionisták miliójében kifejlesztett megfigyelések megannyi kvalitatív eredményei a dolgozatok, melyeket a mi szűkebb hazánk fiai: Streitmann Antal, Várkonyi József, Zsenár Emil és Wadler Jenő állítottak ki.

TÁVIRATOK.

A háboru körül.

A szerb konfliktus. — A londoni tárgyalások. — A török-görög harctérről. — A tőzsde.

Budapest, dec. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A nemzetközi helyzetben semmi új nincs. A szerb konfliktus is még mindig csak a levegőben van, a balkáni béke dolgában pedig most folynak a tárgyalások Londonban, hasonlóképpen tegnap kezdődött meg ugyanott a nagyköveti konferencia is. A tárgyalásoknak eddig azonban semmi pozitívuma nincs.

Mai jelentéseink a következők:

A szerb konfliktus.

Budapest, dec. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szerb konfliktus ügye még mindig elintézetlen. Nagy feltűnést kelt az a belgrádi hír, amely megerősíti azt, hogy a monarchia részéről igenis rendkívüli követ ment Belgrádba s ez adta át a monarchia jegyzékét a prizrendi eset ügyében.

Zimonyi jelentés arról ad hírt, hogy a szerbek folyvást készülődnek s legutóbb a Duna és a Száva szerb partjain robbanó aknákat helyeztek el.

A londoni tárgyalások.

Budapest, dec. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londoni jelentések szerint a Balkán-államok kiküldöttei hétfő óta két ízben tanácskoztak. A tanácskozások menetéről eddig semmi pozitív hír nincs, de a kiszivárgott hírek szerint remény van a kedvező eredményre.

Ugyancsak tegnap tartották Londonban első ülésüket a nagykövetek is, de az ő tanácskozásukról sincs pozitív hír.

A török-görög harctérről.

Budapest, dec. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egybehangzó jelentések szerint a török-görög flotta között még igazi ütközet nem volt. Csupán egy előcsatározás folyt, amelyben egyik félnek sem volt jelentősebb sikere.

Azt a hírt, hogy Janina elesett volna, Konstantinápolyból megcáfolják. Janina körül még csak holnapra várható döntő harc.

A tőzsde.

Budapest, dec. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a vezetőértékek árfolyamai néhány koronával emelkedtek. Déli záratkor az árfolyamok a következők voltak: Magyar Hitel 768, Osztrák Hitel 598, Koronajáradék 82.30, Jelzáloghitelbank 405, Leszámitoló Bank 485, Hazai Bank 275, Magyar Bank 516, Rimamurányi 677, Salgótarjáni 694, Közúti Vasut 642, Villamos Vasut 358.

A politika eseményei.

A képviselőház utolsó ülése. — A karácsonyi szünet. — A pénzügyminiszter ismét megnyugtatja a közvéleményt. — A választói jog. — A Kovács-ügy és a politika.

Budapest, dec. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház a karácsonyi szünet előtt ma tartotta utolsó ülését, amelyen a még függő ügyeket elintézte. A mai ülésen még Teleszky János pénzügyminiszter ismét a legteljesebb mértékben megnyugtató kijelentést tett a pénzügyi és gazdasági helyzetről a háborus izgalmakkal kapcsolatban s ezek után valóban a legnagyobb oktalanság, ha a tőkések pénzeiket kivesszik a takarékpénztárakból, amelyek éppen az egyedüli biztos helyei a pénznek háborus időben.

A képviselőház ülését

11 óra felé Tisza István gróf nyitotta meg, akit mikor az emelvényen megjelent, a munkapárt percekig tartó lelkes, viharos ovációban részesített.

Ezután harmadszori olvasásban megszavazták a tegnap letárgyalt javaslatokat, majd tudomásul vették a gazdasági bizottság jelentéseit, elintézték a kérvények 10-15 csoportját, Kenedi Géza pedig mentelmi ügyeket adott elő.

Tisza István gróf elnök indítványára a Ház kimondja, hogy

a karácsonyi szünet

holnap kezdődik s a Ház legközelebbi ülését január 20-ikán tartja.

Az ülés végén Hantos Elemér interpellálja a pénzügyminisztert, hogy nyilatkozzék ismét a gazdasági helyzetről, mert a pénzügyminisztereket folyton ostromolják a betevők pénzeikért, holott erre semmi ok sincs.

Teleszky pénzügyminiszter ismét megnyugtatja a közvéleményt

ez irányban. A leghatározottabban kijelenti, hogy semmi ok sincs a bizalmatlanságra a takarékpénztárak iránt, mert azok rendszeres alapja az állam garanciája. Egyes bankok ingadozása és egyes inzulvenziák nem szolgálhatnak okul arra, hogy a betevők pénzüket biztos helyről kivegyék. Reméli, hogy a béke mihamarabb helyreáll, de ha nem, akkor sincs ok a legesekélyebb félelemre sem. Éppen ellenkezőleg, az idézhet elő egyedül csak krizist, ha a közönség pénzét a bankokból kivonja. Ismételten és hangsúlyozottan kéri, hogy legyen mindenki a legteljesebb bizalommal az ország ereje iránt.

Miután Tisza István gróf elnök boldog karácsonyi ünnepeket kívánt a képviselőknek, az ülés véget ért.

A választói jog.

Budapest, dec. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház folyosóján Lukács László miniszterelnök kijelentette, hogy a választói jogról szóló javaslatot technikai okokból december 28-ikán még nem terjesztheti be, de mindenestre még ez évben beterjeszti. Jól értesült politikai körök szerint a miniszterelnök december 30-ikán terjeszti be a választói jogról szóló törvényjavaslatot.

A Kovács-ügy és a politika.

Budapest, dec. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kovács Gyula ügyében hozott felmentő verdiktet komoly körökben úgy magyarázzák, hogy annak politikai jelentősége nincsen. Maga a vádlott az egész tárgyalás során azt igyekezett bizonyítani, hogy arról, mintha Tiszára lőtt volna, egyáltalán nem tudott, ilyen szándéka nem volt s boldog volt, mikor megtudta, hogy Tiszának bántódása nem esett. Ez nagyrészt sikerült is neki, persze elsősorban az esküdteknél, akik ez alapon felmentették. Legvisszatetszőbb ezen ügyben az egyesült ellenzék sajtójának viselkedése, mely mohón ráveti magát a verdiktre és tőkét akar belőle kovácsolni saját céljára és ha felmentő verdiktnek lehet veszedelmes következménye, az abban keresendő, hogy újabb tápot ad politikai elvadásnak, mely közéletünkre már eddig is oly romboló hatással van.

Az aranyosmaróti mandátum.

Budapest, dec. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Aranyosmarótról jelentik, ott ma van a képviselőválasztás. Beliczay Pál munkapárti és Bartos János néppárti állanak egymással szemben. A munkapárti jelölt délben 110 szóval vezet.

A merénylő képviselőt fölmentették.

Budapest, dec. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti esküdtszék tegnap késő éjjel hozott ítéletet a merénylő Kovács Gyula ügyében. Az esküdtek a merénylőt **nem bűnösnek** mondták ki s ennek alapján a bíróság Kovácsot fölmentette.

Távszónoklatok Ausztriában.

Budapest, dec. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az osztrák parlamentben az egyes képviselők most a távszónoklatok sportját üzik s azzal vélik politikai kiválóságukat bizonyítani, hogy minél hosszabb beszédek mondanak. A legújabb rekordot most dr. Fressel cseh képviselő állította föl, aki tegnap este 8 órakor kezdett el beszélni és ma délben 12 óra 5 perckor fejezte be, vagyis egyfolytában 16 óra hosszat beszélt.

Allamesiny Portugáliában.

Budapest, dec. 18. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Lisszabonból jelentik, a portugál royalisták allamesinyt terveztek, amelyet teljesen elő is készítettek, de a kormány az utolsó pillanatban felfedezte s a mozgalmat csirájában elfojtotta.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11.26
Rozs (áprilisra)	11.76
Zab áprilisra)	10.28
Tengeri (májusra)	7.48

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Eisenstädter S. és Társai

Karácsonyi vásárján eladásra kerül:

Szövetek tetemesen leszállított áron és mindennemű maradékok.

Női fehérneműek teljes keletgyék elsőrangú kivitelben és összeállításban.

10-9-5.22

A VILÁG LEGJOBB TEAI 1319-10.8

Az angol király szállító.
Különlegesség:
'Kingdom Blend'
Az angol király five o'clock teája.

UNITED TEA COMPANY LONDON
U.K. TEAS KINGDOM

A walesi herceg szállító.
Az „UK.” teák módfelett kiadósak és zamatosak.

Főraktár Prandell Rezsónél Nagybecskerekén.

BOSKOVITS S. J.
divatáruháza a „Gólyához”
NAGYBECSKERÉKEN.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát

**karácsonyi ajándékok,
nagyválasztéku
gyermekjátékszerek
olcsó occasio áron**

Ovodák és tanintézeteknek nagy
árkedvezmény. Telefonszám 308.
1360-104

748-1912. szám.

1377-2.1

Pályázati hirdetmény.

Karlova községnél megüresedett irnok-
végrehajtói állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy
nyelvmeretüket s eddigi alkalmaztatásukat
igazolóló bizonylatokkal felszerelt kérvényüket
hozzám legkésőbb 1913 január hó 1-ig adják
be, mert később érkező kérvényeket figye-
lembe nem veszek.

Az állás javadalmazása 1028 korona,
havi előleges részletben.

Karlova, 1912 december 12.

Bossán Béla, jegyző.

Semmi sem pótolhatja a

Bendalin

legjobb, folyékony
kályhaezüstfestéket

Nem pattan le vörösről
izzott kályháról sem,
hanem kihűlésük után
ismét szép ezüsfényű
marad.

■ Nem robban! ■
Használatban rendkívül
kiadós.

Kapható: Prandell Rezső
és Deutsch Márton
fűszerkereskedésében
Nagybecskerekén

Egyedüli gyárosok:
**Geörg Benda
Luiz-Werke**

bronzfestékgyar. Wie
Traismauer N.-O. Prag.

1172-20.8

Karácsonyi vásár!

A legalkalmasabb
karácsonyi ajándék

mese-, ifjúsági- és ima-
könyv, társasjáték, fény-
kép- és képeslap-album,
emlékkönyv, szép izléses
levélpapíros diszdobozban,
nickel- és üveg tintatartó,
íróasztal felszerelés, stb.

nagy választékban

Almásy és Szepessy

könyvkereskedésében

Nagybecskerekén, Fő-utca.

Telefonszám 22. 1362 x.3 Telefonszám 22.

MODERN MOZI

A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 131. sz.

Telefon 131. sz.

MŰSOR:

Szerda, dec. 18-án és csütörtök, dec. 19-én:

Színházi műsor. Az évad legnagyobb szenzációja.

Duskes remekműve:

A KARDOBJT.

Dráma a tisztai életből, 3 felvonásban.

A Jó tipp. Vigjáték.

Elektromos kísérletek. Tanulságos.

Ügyes detektív. Bohózat

Fütöböl mozdonyvezető. Életkép.

Tekintettel a nagy műsorra, az előadás
pont fél 9 órakor kezdődik.

Jegyek előre válthatók egész napon át a
városi jövedéki hivatalban (színházépület)

Szombaton d. u. 2 és 4 órakor ifjúsági elő-
adás cenzurált műsorrall.

1268-x.13

Állandó szükségletnél

mindenfélé

gummicikkek, sérvkötők, has-
kötők, gummiharisnyák, köt-
szerek, gyógyárak, illatszerek,
crémek, puder, hajfestékek,
szemüvegek,
háztartási és fotografiai cik-
kek, olajfestékek és falfestékek

megbeszélés szerinti előnyárban
kaphatók

Kovács Sándor drogériájában
Nagybecskerekén.

Telefon 43

1176-12.3

Telefon 48.

Torontálvármegye alispánja.

3025-1912. szám.

1372-3.3

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatóságánál üre-
sedésben levő egy központi és járási iroda-
segédtszti állásra és ezeknek betöltése folytau
netán üresedésbe jövő járási irodasegédtszti
állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni szándékozókat, hogy
kérvényeiket a vármegye főispánjához címezve
bozzám 1913. évi január hó 30-ig nyujtsák be.

Az igazolványos altisztekre vonatkozólag
az 1873. évi II. törvényekben foglaltak irány-
adók.

A központi és járási irodasegédtszti kezdő
fizetése (II. osztály, III. fokozat) 1400 korona
és a megfelelő lakbér.

Nagybecskerek, 1912 december 12.

Jankó s. k., alispán.

2760-1912. szám.

1378-1

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy a járási mezőgaz-
dasági bizottság által kislejtett 3 drb bika
folyó évi december hó 21-én déli 12 órakor
nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek kész-
pénz ellenében el fog adatni.

Az árverés a vevőre nyomban, a köz-
ség részére csak a képviselőtestület jóváha-
gyása után lesz jogerős.

Karlova, 1912 december hó 15.

Bossán Béla, jegyző.